

de verkeerde toestanden te helpen verbeteren". Waar er te verbeteren viel, hebben steeds geneeskundigen daaraan geholpen, ook zonder aanstelling, die hun gezichtskring kunstmatig beperkte. En de „gelegenheid om den samenhang tusschen ziekte en armoede aan te wijzen" bestaat ook thans voor een ieder, en wordt niet „noode gemist". Daarvoor behoeft men geen uitsluitend armen-dokter, geen gewone armen-dokter, zelfs geen dokter te zijn.

Slechts een enkel woord over de volkomen onnoodige onaange-naamheid aan het adres van de artsen, die naast de armenpraktijk ook andere praktijk uitoefenen. Dokters, die, wèl andere praktijk hebbende, „de armen verwaarloozen ten koste (bedoeld is ter wille) der particuliere of fondspatiënten", zullen, *geen* andere praktijk hebbende, ook de toewijding missen, die anders zou kunnen worden bevorderd door de overweging, dat een goede naam bij de armen hun praktijk in andere klassen der bevolking ten goede zou kunnen komen. Gaat men uit van de veronderstelling, dat de artsen door elkaar genomen niet deugen, dan is niet één regeling, waarvoor men geneeskundigen noodig heeft, deugdelijk.

Ten slotte: wat moet de gemeente beginnen met den arts, en wat de arts beginnen met zijn leven, als na jaren blijkt, dat hij niet meer er tegen kan, uitsluitend zoodanig werk te verrichten? Het nemen van zulke proeven op levende dokters is heel wat erger dan een vivisectie, en een goede gemeenteraad zal zich daarvan onthouden.

H. PINKHOF.

NIEUWE UITINGEN OVER DE VERWEERSTAKING DER ARTSEN. — De artsen van Dresden en omstreken hebben op een vergadering, waaraan ook de ziekenhuisartsen deelnamen, na zorgvuldige overweging de volgende stellingen met algemeene stemmen aangenomen. 1. Rechtsens staat den artsen het staken vrij. 2. Een artsenstaking mag slechts plaats hebben als onderdeel eener algemeene burgerstaking. 3. Iedere geneeskundige arbeid houdt dan op. Alleen in openbare ziekenhuizen worden zieken met onmiddellijk levensgevaar behandeld. Zieken, die zich bij het uitbreken der staking in particuliere klinieken bevinden, worden daar behandeld, totdat het levensgevaar geweken is. Door deze veiligheidsmaatregelen worden, gelijk te Leipzig, Halle en elders, zedelijke bedenkingen buitengesloten. 4. Daarom besluit de vergadering, voor het geval van een algemeene burgerstaking, die bij een algemeene staking zou intreden, te staken onder de genoemde voorwaarden, en alleen op uitnoodiging van den burgerraad, als antwoord en maatregel van verweer tegen den spartacistische terror . . . . Iedere verantwoordelijkheid voor leed en benadeeling der inwoners komt ten laste van degenen, die een algemeene staking doen ontstaan.

Te Berlijn, waar het bestuur der Aeztekammer zich overigens tegen de artsenstaking verzet, tracht een collega (dr. HEUSER) een „arbeidsgemeenschap" van artsen te vormen, die zich in geval van een artsenstaking ter beschikking van de bevolking wil stellen (*Berl. klin. Wochenschr.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ONZE MAATSCHAPPIJ.

I.

Naar aanleiding van het laatste stukje van de heeren DIJKGRAAF c. s., bedoeld als antwoord aan BRONGERSMA, wensch ik een korte opmerking te maken, in verband

met de laatste twee zinnen. Ik meen daartegenover ten stelligste te kunnen verklaren;

1°. Dat van een „ontreddering van de Maatschappij”, *zoals de zaken nu staan*, geen sprake zal zijn. Daaruit volgt:

2°. Dat „als de oogen geopend worden”, door de heeren DIJKGRAAF c. s., er van een „dreigend gevaar” niets te bespeuren zal zijn.

Amsterdam, 12 Mei 1919.

G. H. DE JONG.

II.

Ondergeteekenden in vergadering bijeengekomen ter bespreking van de belangen der Maatschappij, besloten eenparig zich aan te sluiten bij den reeds van verschillende zijden geuiten wensch, dat dr. SIKKEL voorzitter moge worden. Beproefd leider, overtuigd voorstander der eenheid onzer Maatschappij, even overtuigd tegenstander van een uitsluitend naar stoffelijk voordeel strevende en op de spits gedreven vakactie, daarbij kenner, zooals misschien geen ander, van het raderwerk onzer Maatschappij, die haar tegenwoordige organisatie vooral aan hém dankt — is hij zonder twijfel de aangewezen man om de praktische invoering der thans aangenomen hervormingen te leiden en rust en onderling vertrouwen in onze gelederen te doen terugkeeren.

Ondergeteekenden hebben gegronde redenen te vertrouwen, dat een der districten hem — volgens de bepalingen van het nieuwe reglement — tot hoofdbestuurder kiezen zal. Zij spreken den wensch uit, dat daarna het nieuwe hoofdbestuur dr. SIKKEL tot voorzitter zal kiezen, en dat hij zelf bereid zal zijn deze benoeming aan te nemen. Meer dan een wensch uitspreken kunnen zij niet, maar de kans, dat deze in vervulling zal gaan, is des te grooter naarmate in ruimer mate blijkt, dat hij door velen gedeeld wordt.

Het offer, dat wij in het belang der Maatschappij opnieuw van dr. SIKKEL vragen, is groot, na alles wat hij, niet het minst in de laatste jaren, voor haar deed. Wij zijn onbescheiden, doch overtuigd, dat geen betere oplossing te vinden is.

Wij verzoeken allen, die met onzen wensch instemmen, ten spoedigste van deze instemming te doen blijken aan dr. J. D. C. KOCH te Kampen. Mogen velen dit doen, daar dan de kans des te grooter wordt, dat dr. SIKKEL bereid zal worden gevonden dit nieuwe offer aan arbeidskracht en tijd te brengen, maar vooral omdat *het in een tijd als deze, niet voldoende is, dat de voorzitter de vertrouwensman is van één enkel district; hij zal meer dan ooit er behoefte aan hebben zich gedragen te weten door het vertrouwen van de geheele Maatschappij.*

CH. BLES, Amsterdam.

J. C. BOLLE, Middelburg.

R. BROMBERG, Den Haag.

H. R. G. J. BRONGERSMA, Amsterdam.

A. R. COHEN, Amsterdam.

B. A. P. VAN DAM, Den Haag.

S. DIAMANT, 's Hertogenbosch.

C. H. A. T. FEHMERS, Rotterdam.

H. K. DE HAAS, Rotterdam.

H. D. DE HAAS, Amsterdam.

H. G. HAMAKER, Groningen.

I. D. HEFTING, Groningen.

A. J. W. HEINTZ, Apeldoorn.

G. H. DE JONG, Amsterdam.

L. JUMPERTZ LOEB, Den Haag.

H. KLINKERT, Rotterdam.

J. D. C. KOCH, Kampen.

C. A. J. KROL, Haarlem.

JUL. LEYDESDORFF, Meppel.

G. C. NIJHOFF, Groningen.

G. OOSTERBAAN, Den Haag.

H. PINKHOF, Amsterdam.

N. VAN DER PLAATS, Zwolle.

A. VAN RHIJN, Leiden.

J. A. RÖMER, Leeuwarden.

A. J. A. THOMAS, Baarn.

L. W. H. TJEENK WILLINK, Zeist.

D. L. VAN WELY, Den Haag.

P. A. DE WILDE, Amsterdam.

ZEVENTIGSTE ALGEMEENE VERGADERING DER MAATSCHAPPIJ.

Naar aanleiding van tot mij gerichte vragen betreffende het *logies*, kan ik mededeelen, dat de omvang van de kaart niet veroorloofde daarover nader uit te wijden. Het spreekt echter van zelf, dat, wanneer collegae door onvoorziene omstandigheden op het laatste oogenblik verhindering hebben en dit *tijdig berichten*, de regelings-